

Tisztelt Csomós Miklós!
Tisztelt Főpolgármester-helyettes Úr!

Nagyon köszönöm, hogy a karácsonyi ünnepek előtt személyesen fogadott és meghallgatta felvetéseimet. Felkérésére, igyekeztem pontosan írásban rögzíteni és megfogalmazni mindazt, amiről szóban tájékoztattam Önt és munkatársát

E M L É K E Z T E T Ő

Helyszín: Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatalának Főpolgármester-helyettesi irodája

Jelen vannak: Csomós Miklós főpolgármester-helyettes,
Szántó Edina Anna önkormányzati tanácsadó,
Nádas Pál a Mozgásjavító Iskola igazgatója

A megbeszélést kezdeményezte Nádas Pál, a Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon igazgatója.

Tárgy: a Főváros gyógypedagógia ellátásának a fővárosi költségvetés kapcsán felmerülő kérdései.

A megbeszélést kezdeményező az alábbi témákat vetette fel, amelyeket a továbbiakban részletez:

1. A Főváros gyógypedagógiai ellátásának az országos beiskolázás kapcsán jelentkező költségvetési anomáliája.
2. A Fővárosi közoktatásban résztvevő fogyatékos (SNI) diákok integrációját támogató Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények (EGYMI) tanácsadói és utazótanári szolgálatának kérdése.
3. A fővárosi gyógypedagógiai közoktatási intézmények és a gyermekvédelem kapcsolata.
4. Meghívás kezdeményezése a fővárosi fenntartású gyógypedagógiai intézmények és szakértői bizottságok igazgatóinak munkaközösségi értekezletére.
5. A szakközépiskolák nyelvi előkészítő osztályainak kérdése.
6. A 2011. évi magyarországi EU-elnökség fővárosi programjainak tervezésekor a gyógypedagógiai intézmények mint lehetséges helyszínek figyelembe vétele.

XXXXX-----XXXXX

7. A Mozgásjavító Intézmény rekonstrukciója és annak befejezésének lehetőségei.
8. A Mozgásjavító Iskola és a regensburgi testvériskola szerződésének aláírása, annak támogatása.

Részletezve a fenti pontokat:

1. A főváros gyógypedagógiai ellátásának az országos beiskolázás kapcsán jelentkező költségvetési anomáliája.

A gyógypedagógiai iskolák, ezeken belül elsősorban a testi, érzékszervi (látás, hallás, mozgás) fogyatékosokat ellátók, már az 1800-1900-as évek századfordulóján, országos feladatellátással, bentlakás biztosításával alakultak ki és kezdték el működésüket.

Jelenleg ezek az intézmények egyben módszertani központok (EGYMI-k), amelyek pedagógiai szak- és szakmai szolgáltatásaikkal hozzájárulnak a közoktatásban zajló integrációs törekvésekhez.

Mindaddig, amíg hazánkban régióként nem alakulnak ki a sérülésspecifikus ellátó rendszerek, addig az országos intézmények fenntartásáról véleményem szerint feltétlenül gondoskodni kell.

Az elmúlt években voltak olyan kezdeményezések, amelyek felvetették a kérdést: kiknek a feladata fenntartani ezeket az intézményeket, amelyekben számunkra, az intézményeket vezetőik és az ott dolgozók számára, teljesen természetes módon az ország legkülönbözőbb településeiről is vannak beíratott tanulók.

Az országos intézmények finanszírozása ügyében már volt a Fővárosnak és a törvénykezésnek egy sikertelen kísérlete. Ekkor a nem budapesti illetőségű diákok költségeit a fővárosban működő országos intézményeknek kellett beszedniük a vidéki önkormányzatoktól. Javaslom, hogy amennyiben a Főváros ezeket a költségeket át kívánja terhelni a lakhely szerinti önkormányzatokra, és a feladatot át kívánja származtatni azok feladatkörébe, úgy azt az önkormányzati törvény keretében lenne célszerű rendezni.

Mindaddig, ameddig nem születik meg az országos ellátást biztosító intézmények jogszabályi helyzete és azok 100%-os finanszírozásának rendezése, addig nem szabad a jelenlegi működtetéshez hozzányúlni, mert a tanulóink nem fognak hozzájutni a szakszerű ellátáshoz, és nem lesz számukra biztosított a törvényekben megfogalmazott egyenlő esély sem.

2. A Fővárosi közoktatásban résztvevő fogyatékos (SNI) diákok integrációját támogató Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények (EGYMI) tanácsadói és utazótanári szolgálatának kérdése.

Az elmúlt évben hazánkban, de elsősorban a fővárosban jelentősen megnövekedett az a (természetes) szülői igény, hogy a sérült gyermekeknek is legyen lehetőségük a lakóhelyhez közeli többségi iskolában megkapni mindazokat a fejlesztéseket, amelyeket a speciális iskolarendszer tud biztosítani. Ezt nagymértékben támogatta és ösztönözte a közoktatási törvény, amely nem tesz különbséget iskolatípusok között, hanem az ellátás, a fejlesztés lehetőségeit hivatott, az egyenlő esélyek megteremtése érdekében, biztosítani. Éppen ennek a szakmai felismerésnek köszönhetően alakultak

meg az integrált nevelés-oktatás támogatására az „*egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények*” (továbbiakban EGYMI).

Ma már jelentős az ilyen típusú intézmények száma, melyek elődei a testi-érzékszervi és beszéd fogyatékosok megsegítésére alakult intézmények, és amelyeket a Fővárosi Önkormányzat 1999-ben hozott létre. Ezek az EGYMI-k legalább egy, másfél évtizedes tapasztalattal rendelkeznek az integrált nevelés-oktatás elősegítése terén. Ennek a fejlődésnek az eredményeképpen szakterületenként kiépültek a sérülésspecifikus tanácsadói hálózatok és az utazótanári szolgálatok. Számtalan kiadvány, érzékenyítő program, és most már az EU-s pályázatok célrendszereiben, az azt segítő pénzügyi támogató forrás áll az SNI tanulók integrációja és az inklúziós környezet megteremtése érdekében.

Mivel ez a terület törvényileg nem elég egzaktan van körülírva, ezért javasolnám annak törvényi rendezését. Arra szeretném kérni a Fővárosi Önkormányzat közoktatással foglalkozó szakembereit, hogy az utazótanári hálózatra és tanácsadói szolgálatra a 2010-2011. tanévben fordított keretösszeget (órakereteket), a jelenlegi gazdasági körülmények között, ha növelni nem is lehet, de legalább ne csökkentsék. Több száz integrációban tanuló SNI gyermek ellátását vállalta fel a Fővárosi Önkormányzat, és nem lenne célszerű e gyerekeket és az integráló iskoláikat szakellátás nélkül magukra hagyni, fejlesztési lehetőségeiket csökkenteni, vagy teljesen elhagyni.

Az EGYMI-k számára továbbra is a legnagyobb pedagógiai cél és feladat kell, hogy legyen a többségi közoktatási intézményeket felkészültté tenni az integrációra és az inklúziós környezet kialakítására.

3. A fővárosi gyógypedagógiai közoktatási intézmények, és a gyermekvédelem kapcsolata.

A ma működő országos, nagy gyógypedagógiai intézmények ősei, az 1800-as évek végén jól működő gyermekvédelem holdudvarának mentén jöttek létre. De ma már ezek az intézmények, elsősorban iskolák, speciális közoktatási intézményként működnek, amelyeknek a pedagógiai programjai, helyi tantervei iskolarendszerű sérülésspecifikus fejlesztést biztosítanak.

Nem tartanám szerencsésnek, ha a Fővárosi Önkormányzat közoktatásban zajló átszervezése kapcsán a gyermekvédelemhez kerülne az iskolarendszerű gyógypedagógiai ellátás. A Szakértői Bizottságok, a törvényi felhatalmazás alapján, elsősorban iskolai színtereken történő sérülésspecifikus fejlesztéseket – a többségi közoktatási intézményekben integrált formában, illetve speciális közoktatási intézményi rendszerben – tud a szülő számára javasolni.

Ezen indokok alapján nem javasolnám a fővárosi átszervezés kapcsán a gyógypedagógiai ellátást a gyermekvédelmi ellátás szervezeti rendszeréhez csatolni.

4. Meghívás kezdeményezése a fővárosi fenntartású gyógypedagógiai intézmények és szakértői bizottságok igazgatóinak munkaközösségi értekezletére.

A Fővárosi fenntartású intézmények keretén belül működő gyógypedagógiai intézmények és szakértői bizottságok igazgatói és igazgatóhelyettesei számára – *”félhivatalosan”* – szakmai munkaközösség szerveződött abból a célból, hogy a közoktatás rendszerében egyébként számszerűségében kisebbségben lévő ellátórendszer szakmai képviselőjét ellássa.

Szeretném 2011 január hónap második felében, vagy 2011 februárjának első felében egy olyan munkaközösségi megbeszélésre invitálni Önt és munkatársait, amelynek keretében az intézmények megismerhetnék a Fővárosi Önkormányzat – területünkre vonatkozó – új elképzeléseit, illetve Önök is megismerhetnék a gyógypedagógia teljes vertikumának fővárosi szakmai képviselőit.

Nagyon jó lenne, ha a közösen megállapodott időpontban Önnel tudna jönni a közoktatásért felelős új ügyosztályvezető, és amennyiben lehetséges, a Közoktatási Bizottság új elnöke is.

Javasolt időpontok: 2011. január 20-27., illetve február 03-10. közötti csütörtöki napok valamelyike

Javasolt helyszín: Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, EGYMI és Diákotthon (1145 Budapest Mexikói út 60.)

Amennyiben az időpontban és a helyszínben megegyezés születik, úgy természetesen minden szervezést magunkra vállalunk.

5. A szakközépiskolák nyelvi előkészítő osztályainak kérdése.

Több fórumon elhangzott, hogy a szakközépiskolákban működő nyelvi előkészítő osztályokat nem kívánja a Fővárosi Önkormányzat finanszírozni. Szeretném kérni, hogy e döntésüket egyedi elbírálás alapján tegyék meg. Ahol az eredeti célnak megfelelően – és kimutathatóan – a nyelvi előkészítő jól és eredményesen működik, ott ezt a fejlesztési lehetőséget ne vonják el az intézményektől. A fogyatékos (testi-érzékszervi) gyermekek érdekében, a szakközépiskolai ellátásban (integrált-speciális) működő NYEK osztályok esetében javaslom a pozitív diszkriminációs intézkedés megtételét.

6. A 2011. évi magyarországi EU-elnökség fővárosi programjainak tervezésekor a gyógypedagógiai intézmények mint lehetséges helyszínek figyelembevétele

A Főváros gyógypedagógiai ellátórendszerét és annak intézményeit mint mintaértékű ellátást bátran ajánlom Önök számára. Javaslom, hogy a 2011. évi EU-elnökség ideje alatt szervezendő kiegészítő programok szervezésekor vonják be intézményeinket.

Úgy gondolom, ha csak kiegészítő (szakemberek, családtagok, stb.) program keretében is, de az esélyegyenlőség biztosítását a sérült gyermekeken is be kívánják mutatni. Ezen programok során bátran használják a Főváros intézményhálózatát. A Főváros vezetőinek ezen a területen van mire büszkének lenniük.

XXXXX-----XXXXX

7. A Mozgásjavító Intézmény rekonstrukciója és annak befejezésének lehetőségei

7.1. A Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, EGYMI és Diákotthon több mint három milliárd forintos rekonstrukciójából – a fővárosi Beruházási Ügyosztály információja alapján – még 26 millió forint összeg, mint maradvány áll rendelkezésre abban az esetben, ha azt az oktatási ágazat és a Közgyűlés is támogatja. Ebből a 26 millió forintból kellene megépíteni azt a fedett, akadálymentes és fűthető átjáró

folyosót, amely a mozgáskorlátozott – elektromos és aktív, illetve passzív mechanikus kerekesszéket használó – diákok számára biztosítaná a nem szabadban történő napi közlekedést a két épület között. Jelenleg esőben, hóban az udvaron kell közlekedniük, mivel az átkötő rendszer egyetlen liftjének kapacitása nagyon minimális. Véleményem szerint, amennyiben ezt az átjáró folyosót a Főváros nem építi meg, úgy ez az épületszárny tűzbiztonsági szempontból továbbra is a nem megfelelő kategóriába fog tartozni. Tűz esetén pedig továbbra sem fog kellő biztonságtechnikai védelmet nyújtani a mozgáskorlátozott diákok menekítéséhez.

Nem kívánom részletezni, és nem is rendelkezem azzal a kompetenciával, hogy megállapítsam, e mulasztás kinek, vagy kiknek (tervező, kivitelező, bonyolító) a hibája. Az okok firtatása helyett inkább elsősorban arra szeretnék törekedni, és arra kérem Önt és munkatársait, valamint a Közgyűlést, hogy az átjáró elkészültét a 2011. évi költségvetés keretében biztosítsák az intézmény számára. Az iskola és annak Zsótér Pál Alapítványa már intézkedett, hogy a tervező elkészítse az átjáró folyosó engedélyezési és kivitelezési tervdokumentációját annak érdekében, hogy a kivitelezés minél hamarabb megkezdhető legyen.

7.2. A „Mozgásjavító” rekonstrukciót a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlése két pénzügyi ütemben hagyta jóvá, de a pénzügyi keretet csak az első ütemre biztosította. Így az 1908-ban épült szecessziós épület, amelyet mi a tervezőről Lajta-háznak nevezünk, továbbra sem felel meg az akadálymentes épített környezet törvényi előírásainak

A Lajta-ház átalakításának engedélyezési tervei még érvényesek. A 2010-es évben kellene a fővárosi költségvetésben pénzt fordítani arra, hogy a kiviteli tervek elkészülhessenek és annak bekerülési költségbecslése-árazása megtörténhessen. Ebben az esetben egy jó előkészítéssel válhat valóra, hogy a 2007-ben megkezdett „Mozgásjavító” rekonstrukciója akár 2012-ben befejeződjék.

A rekonstrukció hátralévő II. üteme egyszerre, vagy évenkénti ütemezésben négy év alatt végezhető el. A hátralévő II. ütem kivitelezése, már csak várhatóan 180 millió Ft/nettó bekerülési költségre becsültük. Az ezzel kapcsolatos döntések és dokumentumok mind a Beruházási, mind az Oktatási Ügyosztálynál megtalálhatóak. Várjuk döntésüket.

8. A Mozgásjavító Iskola és a regensburgi testvériskola szerződésének aláírása, illetve annak támogatása

Az általam vezetett intézmény 1992 óta áll partneri kapcsolatban a regensburgi Peter-Rupert Mayer Centrummal, amely intézmény szintén mozgáskorlátozott fiatalok ellátását végzi. A két intézmény vezetője ezt a régóta működő laza kapcsolatát egy testvériskolai megállapodási szerződés formájában kívánja 2011 májusában hivatalosan, Regensburg városában rögzíteni. Ebből az alkalomból – a jelenlegi információim alapján – Regensburg város vezetői is fogadnak minket.

Kérjük, hogy a Főváros járuljon hozzá e testvériskolai megállapodás létrejöttéhez.

Az esemény kapcsán tesszük meg Ön és a Főváros vezetése számára javaslatunkat:

Amennyiben a Főváros vezetése a Dunamenti városokkal szorosabb kapcsolatot szándékozik kiépíteni, úgy akkor ez egy nagyon szép alkalom lenne arra, hogy a két város vezetői találkozzanak egymással. Nagyszerű, nemes és szép gesztus lehetne, ha ezt a partnerséget a két Dunamenti város sérült diákjai hoznák tető alá a két város vezetői számára. Nagyon sok szempontból lehetne ez a találkozó példaértékű és jól kommunikálható lépés.

A találkozó tervezett időpontja 2011. május 2-6. Ez az időszak a regensburgi iskola ünnepi hete. Iskolánkból két busszal körülbelül 18 fő fog kiutazni, közöttük természetesen diákjaink, akik egyben mint kerekesszékes táncsoport is szerepelni fognak az ünnepi hét programjában.

Amennyiben az ötletünk felkeltette az érdeklődésüket, úgy megkezdhető e program részletes szervezése és a két város elöljáróinak időpont-egyeztetése.

Tisztelt Csomós Miklós Főpolgármester-helyettes Úr!

Felajánlom, hogy szívesen közvetítjük és közössé tesszük azt a szakmai tudást, amivel a fővárosi fenntartású gyógypedagógiai intézmények szakemberei rendelkeznek annak érdekében, hogy a Fővárosban ellátott sérült állampolgáraink még jobb helyzetbe kerüljenek a jelenleginél.

Tisztelettel:

Nádas Pál
Igazgató

Budapest 2011.január 03

Mellékletek:

- 1.) Fővárosi fenntartású gyógypedagógiai intézmények és a szakértői bizottságok címjegyzéke
- 2.) 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról